

MILLISED MÄLESTUSED ELUSTUVAD SEOSSES KOOLI JUUBELIGA?

ANNI RINNE, pensionil õpetaja:

„Olin Võru 1. Algkooli õpilane 1921. aasta sügisest kuni 1927. aasta kevadeni. Kooli asukoht oli Jüri tn. 39, s.o. maja, kus praegu asub Võrumaa Hariduskoon-
dis.

Ei mäleta, et esimeseks koolipäevaks oleksime mingeid ettevalmistusi teinud, sest koolivormi meil polnud. Seda mäletan aga selgesti, et isa lõikus peenralt meile õega astringitud esimesele õpetajale kinkimiseks. Tol ajal oli see ebatavaline nähtus. On praegu veel mees õpetaja rõõmsalt üllatunud pilk, kui talle lilled ulatasime. Tegelikult pidin kooli minema alles järgmisel õppeaastal, kui 8aastaseks oleksin saanud. Et mul lugemine aga selge oli, võeti mind nooremale vastu.

Nii algas õppetöö, mis kestis 6 aastat. Koolikohustus lõppes 4 klassiga. Paljud lahkused pärast IV klassi lõpetamist koolist. Kui I–IV klassini olid paralleelklassid a ja b, siis V klassis ühendati mõlemad üheks klassiks. Ka VI klassis puudus meil paralleelklass.

Õppimisest algklassides on mul väga vähe mees, rohkem on mees hilisemast ajast. Aga seda, et ma I klassis „kliistripühadeks” (mõned päevad oktoobris, mil õpilased olid koolist vabad, sest selle vaheaja jooksul pesti ja tihendati kooli aknaid) nõrgalehe koju pidin viia, ei unusta ma surmatunnini. Kodulugu õpetas meile preester J. Sepp. Tal olid mustad kaelanil ulatuvad juuksed ja pikk must habe. Ma kartsin teda ning ei julgenud tunnis suudki lahti teha. Kui ma tunnis kordagi ei vastanud, pole ime, et nõrgalehe sain. Ma armastasin väga lugeda ja laenutasin raamatuid Võru Käsitöölise Seltsi raamatukogust, kus isa oli lugejana arvel minu pärast. Kui isale nõrgalehte näitasin, ei öelnud isa mulle kurja sõnagi, ainult käskis minu käes olevad raamatud kohe raamatukokku tagasi viia ja laenutuskart tema kätte anda, seniks kui nõrk parandatud. Järgmisest kodulootumist surusin oma hirmu maha, sest soov lugeda oli hirmust suurem. Tõstsin tuunis kätt ja vastasin õpetajale, kui ta mind küsis. Paar nädalat möödunud,

andis isa mulle raamatute laenu-
tami-
se kaardi tagasi. Isa oli juhuslikult
tänaval hr. Seppa näinud ja see oli
talle ütelnud: „Annet ei tunne enam
äragi, laulab kui lõoke tunnis.”

Hiljem klassijuhatajana kogesin, et tänapäeva noored ei tea isegi VII või VIII klassis, kelleks nad saada tahavad. Minul oli aga juba 4–5aastaselt teada, et tahan saada õpetajaks. Kui ma algkooli lõpetasin, ei pidanud kool teadma ega ka koolivalitsusele teadustama, mis algkooli lõpetajatest edasi saab. Klassijuhataja August Peterson aga tundis huvi oma klassi õpilaste edaspidise käekäigu vastu. Õpetajaks saada tahtsin ma meie klassist ainukesena. A. Peterson kiitis heaks mu kavatsuse astuda Võru Õpetajate Seminari, öeldes, et mul on eeldusi õpetajana töötamiseks.

Oma mälestustele võin punkti panna algkooli lõpupäevaga. Oli aktus, anti tunnistused ning jagati häid soovide eluteele kaasa. Kahju oli lahkuda. Keegi avaldas soovi õhtul veel kord kokku tulla. Kõik haarasid sellest mõttest kinni. Ka kooli- ja klassijuhataja August Peterson nõustus kell 8 õhtul tulema koolimajja tagasi. Koolitüdi muretses meile teed ja saiakesi, mille jaoks iga osavõtja tõi 20 senti. Istusime lauas, laulsime ja mängisime. Kui me olime lõpuks alla eesruumi kogunenud, et lahkuda, avastasime, et keskööni on jäänud 10 minutit. Ootasime eesruumis, kuni saabus kesköö ja kaheteistkümne kellalöögi

saatel lahkusime koolimajast. Kool oli meile kõik andnud, mis tal anda oli.

Kes oleks aga tol korral osanud arvata, et lisaks Võru 1. Algkoolis õpilasena veedetud kuuele aastale seob saatus, mind hiljem selle kooliga veel 31 aastaks (1. oktoober 1944 – 30. august 1975), nüüd juba andjana – õpetajana.

(Katkend pikemast mälestuskirjutisest kooli juubeliks)

Õpetajaid ja kooli töötajaid 1. septembril 1992